

Лісніченко М.О.
кандидат економічних наук, доцент
Артамонов Д.С.
магістр
Національний університет «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна

НАПРЯМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ В УКРАЇНІ

Україна, відзначаючи свій курс на реформування митної системи, вибрала шлях гармонізації вітчизняного фіскального сектора з європейськими стандартами та нормами ведення митної політики. Цей шлях передбачає застосування і адаптацію ефективних практик країн Заходу в контексті внутрішніх реалій України.

Проблеми оподаткування та наповнення бюджетів, які стали актуальними під час економічної кризи та її наслідків, підкреслили важливість ефективного адміністрування митних платежів для досягнення сталого соціально-економічного розвитку.

Необхідно звернути увагу на основні принципи митного адміністрування в країнах Європейського Союзу:

1. Робота фіскальних органів в першу чергу спрямована на припинення дій недобросовісних платників митних платежів, включаючи тих, хто вже зареєстрований як платник податків, але уникає внесення необхідних платежів, або тих, хто займається певною господарською діяльністю, але не зареєстрований в фіскальних органах. Цей підхід значно відрізняється від підходу Державної митної служби України, де основна увага зосереджена на контролі зареєстрованих платників податків.

2. У взаємодії з платниками митних платежів фіскальні органи виступають у ролі надавачів послуг, і лише після цього включається інспектор-контролер (на відміну від України, де митні органи переважно виступають як контролери). Це особливо важливо, оскільки така система піднімає рівень взаємодії між податковими службами та платниками митних платежів на більш високий рівень. У Європейському Союзі платник митних платежів має можливість звертатися до податкової служби незалежно від того, де він перетинає митний кордон, що створює комфортні умови для клієнтів. Крім того, платники можуть отримувати інформацію та консультації щодо сплати митних платежів та правильного оформлення цього процесу [1, с. 24-26].

Сьогодні в нашій країні основним мотиваційним чинником роботи митних органів є вилучення максимальної суми коштів при будь-яких обставинах з використанням максимальної кількості штрафних санкцій, чим і вимірюється ефективність роботи митних органів. Проте, не менш важливою ніж контрольна, має бути сервісна функція з забезпеченням ефективної та якісної роботи митних органів у таких напрямках: навчання клієнтів митної служби та її працівників в сфері адаптації та змін податкового законодавства, вірного його застосування та

роз'яснення його основних принципів; формування культури платників податків в сфері справляння митних платежів; консультування клієнтів фіскальної служби щодо податків та митних платежів, які йому слід сплачувати до бюджету [2, с. 165-171].

3. У системі оптимізації адміністрування митних платежів в країнах ЄС ефективним інструментом є використання системи Єдиного рахунку для сплати податків. Ця система діє в країнах, таких як Бельгія, Великобританія, Данія, Швеція. Простота та прозорість цього інструменту дозволили йому отримати визнання серед всіх сторін податкового процесу, включаючи податкові служби та платників податків. Основна ідея полягає в можливості платника через одне платіжне доручення оплатити всі необхідні митні платежі. Це спрощення допомагає уникнути помилок при сплаті та перерахуванні платежів, а також забезпечує надання податковим органам повної та точної інформації про сплату митних платежів [1, с. 24-26].

Актуальність удосконалення системи електронного адміністрування податку на додану вартість (ПДВ) на сьогодні особливо очевидна, оскільки за допомогою зменшення впливу людського фактора можна досягти зменшення можливостей для корупції в цьому податку [3, с. 71 -76].

У подальших заходах щодо оптимізації системи адміністрування митних платежів в Україні, важливо звернути увагу на:

- партнерські відносини та співпрацю між платниками митних платежів та фіскальними органами;
- підвищення рівня відповідальності за недотримання податкового законодавства;
- запровадження системи митного контролю як попереджувальної, а не наслідкової;
- боротьбу з корупцією у сфері митних платежів за допомогою адміністративних заходів;
- спрощення процедур оподаткування для платників митних платежів;
- виховання податкової культури серед платників податків.

Це заходи, спрямовані на забезпечення ефективного та якісного адміністрування митних платежів, що відповідають сучасним стандартам та практиці країн Європейського Союзу.

Література:

1. Ярош М.В. Гармонізація непрямого оподаткування в умовах інтеграції до ЄС. *Ольвійський форум. 2013: світова криза: прояви, наслідки, шляхи подолання: тези*. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. С.24-26.
2. Софіщенко І. Я., Руба М. О. Митна політика України в умовах розвитку відносин з Європейським Союзом. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*. 2016. №1. С. 165-171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhdu_econ_2016_1_22
3. Прокіпчук Л.І. Досвід європейського союзу у питаннях адміністрування митних платежів: теоретичні основи та практичні рекомендації. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2019. №3 (81). С. 71 -76.